NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 7 (X) Nr 5—6. WARSZAWA Maj—Czerwiec 1928 r.

ROZKAZ N. Z H. P. L. 10 z dnia 25 kwietnia 1928 r.

I. Z. O. N. zatwierdza następujące składy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowe: Kraków: Przewodniczący — F. Przyjemski, zast. przewodniczącego — K. Bieńkowski, sekretarz — J. Pelczarski, skarbnik — inż. J. Treutler, zast. skarbnika — inż. W. Skwarczyński. zast. sekretarza — Z. Bastgenówna. Członkowie: St. Augustyn. dr. T. Berezowski, dr. A. Benis, ks. J. Lorej, Z. Krautwaldowa, A. Maydellowa, E. Orłowiczowa. J. Plezia, inż. K. Rolle, Turowiczowa, T. Wąsowicz.

Poznań. Przewodniczący gen. broni J. Haller, zast. przewodniczącego — dr. M. Kiedacz. zast. przewodniczącego — St. Barcikowska, sekretarz — dr. K Stojanowski, skarbnik — ppłk. Z. Zagłoba — Zygler. Członkowie: A. Bniński. kurator B. Chrzanowski, W. Chłapowska, dyr. A. Dehmel. St. Dzięciołówna, dyr. T. Drzażdżyński, gen. dyw. K. Dierżanowski. Cz. Klafkowski, W. Krakowiecki, dyr. St. Kucharski. Wł. Lubawy, ks. prałat I. Prądzyński, J. Radzimińska, dr T. Szulc, E. Węcławski, dr. St. Wilczyński, J. Żychlińska.

Śląsk: Przewodniczący — W. Jordanówna, wiceprzewodniczący: dr. Krupiński i H. Spoczyńska, sekretarz — M. Łowiński, skarbnik — O. Tomala. Członkowie: Chojnacka, Farbnik, Haraszewiczowa, Juchniewiczowa, insp. Kocur, Marokini. inż. Młodzianowski. Morelowska. rad. Prabucki, ks. Proksz, red. Przybyła, dr.Ręgorowicz, inż. Riess, dyr. Rokita prez. Skudlarz, gen. Zającowa.

Zagłębie Dąbrowskie: Przewodniczący ks. J. Sobczyński, wiceprzewodniczący: M. Kieślowska. W. Kluczewicz, sekretarz — St. Jabłoński, skarbnik — J. Borysiewicz. Członkowie: inż. F. Dzierżawski. J. Kłos. Wł. Lewandowski. T. Ślusarczyk, ks. kan. Wajzler. Komisja Rewizyjna - Biskupska, dyr. Przedpełski, dyr. Schön, dyr. Wł. Witkowski. Wieczorek, Honorowy Sąd Harcerski, dr. Budzyński, dr. W. Chomentowski, St. Dmochowski. Ślusarczykowa, insp. Winiarski.

II. **Kom. Chor. Ż.** N. Mianuje następujące Kom. Chor. Poznań: M. Gosieniecka, Śląsk — J. Laszczkówna, Zagł. Dąbrowskie — J. Bemówna.

III. **Kom. Chor. M.** N. mianuje Kom. Chor. zwalniając na własną prośbę dotychczasowy: Poznań — M. Stabrowski. Śląsk — M. Łowiński, Zagłębie Dąbrowskie — ks. J. Sobczyński. Toruń p. o. Kom. Chor. W. Słaby.

IV. **Przeniesienie środowiska** — N. przenosi środowisko Siedlce z Ż. Chor. Brzeskiej do Ż. Chor. Mazowieckiej.

V. **Mianowanie Starszyzny.** — N. mianuje podharcmistrzami dhów: Pantyka Eug.. Niderliński Wojc., Guzy Alfons, (Chor. Śląska). Rieger Antoni. Ulatowski Józef, Fr. Tomaszewski Leonard, (Ch. Pomorska), Ludera Franciszek (Ch. Krakowska). Boerner Włodzimierz, Krasnosielski Walery, Maciejewski Antoni, Półniak Jan, Tomasik Czesław, Tuz Tadeusz, Witkowski Marjan W., Zakrzewski Stefan, Wechsler Henryk, Mikłaszewski Ludwik, Trawiński Stanisław, Kaczorowski Roman. Jabłoński Antoni. Radzimiński Włodzimierz (Ch. Warszawska), Żuromski Józef (Ch. Wileńska).

Harcmistrzami dhów: Albrechta Władysława, Błażejewskiego Wacława. Bieńkowskiego Jana (Ch. Warszawska), Stawarskiego Kazimierza, Scholze Aleksandra, Mędyka Józefa (Ch. Krakowska), Grzbiełę Jana (Ch. Śląska). Czaplińskiego Antoniego (G. K. M.).

Członkami czynnymi: Tomalę Ottona (Ch. Śląska). Wietrzykowskiego Piotra (Ch. Poznańska).

VI. **Przeniesienie do kategorji członków współdziałających** — N. cofa na własną prośbę stopień instruktorski i przenosi do kategorji członków współdziałających: A. Kwaśniaka (Ch. Lwowska). Z. Ziółkowskiego (Ch. Warszawska).

VII. **Zwolnienie z Z. H. P.** — N. cofa stopień instruktorski i zwalnia na własną prośbę z Z. H. P. dhów: ph. Wł. Donigiewicza (Ch. Lwowska). h. St. Langego (Ch. Mazowiecka).

VIII. **Przyjęcie K. P. H.** — N. przyjmuje do Z. H. P. następujące K. P. H. w: Łagiszni, Saturnie. Niemcach. Zawierciu, Będzinie, Grodźcu, Częstochowie, Sosnowcu.

IX. **Uzupełnienie rozkazu.** — N. w uzupełnieniu Rozkazu N. Z. H. P. L. 9 z dn. 17.III b. r. i zalicza do kategorji „B" obozy: 1) Magnuszew (K. H. Opatów), 2) Brzóza (H. Radom) z Chorągwi Radomskiej.

(—) **O Grzymałowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **ks. J. Mauersberger.**
Przewodniczący Z. H P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 11 z dnia 27 kwietnia 1928 r.

XXXVIII N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXVIII Zjazd N. R. H. odbył się w Łodzi dnia 13 kwietnia 1928 r., pod przewodnictwem Druha ks. J. Mauersbergera. Obecnych członków Rady 23. usprawiedliwiło swoją nieobecność 8-miu.

1. Wnioski na Zjazd Walny. N. R. H. rozpatrywała wnioski, zgłoszone na Zjazd Walny i opinjowała je.

2. Sprawy osobowe N. R. H. zgodnie z par. 21 p. I. Statutu Z. H. P. i interpretację tegoż, przyjęła przez N. R. H. ustąpili z N. R. R.:

a) według starszeństwa wyboru druhny i druhowie: H. Glass, J. Grabowski, O. Grzymałowski. O. Małkowska, ks. J. Mauersberger. M. Krynicka. A. Olbromski, St. Sedlaczek, T. Strumiłło. M. Uklejska.

b) z rezygnacji: druhna Wł. Martynowiczówna. dh. J. Karśnicki.

(—) **O. Grzymałowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **ks. J. Mauersberger**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 12 z dnia 28 kwietnia 1928 r.

VIII Zjazd Walny Z. H. P.

N. podaje do wiadomości uchwały VIII Zjazdu Walnego Z. H. P.

I. **Depesze.** Zjazd Walny uchwalił wysłać depesze do: Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego Protektora Z. H. P., J. E. Ks. Prymasa Hlonda. Druha Protektora Marszałka Piłsudskiego. Druha Protektora Prof. Stanisława Wojciechowskiego. Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dobruckiego, Gen. Roberta Baden-Powella, Dyr. Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego Płk. J. Ulrycha, Międzynarodowego Biura Skautowego i I Kobiecego Kongresu Wychowania Fizycznego.

II. Uchwały w sprawach zasadniczych.

1/VIII Zjazd Walny stwierdza z zadowoleniem, że porozumienie. osiągnięte na poprzednim Zjeździe Walnym w Warszawie dało w ciągu roku zgodnej i choć nieraz trudnej współpracy dla całego Z. H. P. dobre rezultaty,

Zjazd Walny wzywa N. R. H. i wszystkie instruktorki i instruktorów Z. H. P.. by dołożyli wszystkich starań do spotęgowania harmonji i dążyli do zgodnej dalszej współpracy i braterstwa.

2) VIII Zjazd Walny w zrozumieniu doniosłości sprawy wychowania fizycznego i przygotowania do obrony kraju, (P. W.) zgodnie z tradycją Harcerstwa od pierwszych lat jego istnienia

deklaruje władzom państwowym współpracę całego Związku według najlepszych sił i woli.

Zarazem Zjazd Walny zwraca uwagę wszystkim czynnikom organizacyjnym, by nie ustawały w coraz bardziej intensywnej pracy na tem polu.

III. **Statutowe.** Zmiany Statutu Z. H. P. — VIII Zjazd Walny uchwalił następujące zmiany w Statucie Z. H P.:

1) po par 2 dodać nowy „Zasadnicze podstawy ideologji harcerskiej ujęte są w przyrzeczeniu i Prawie Harcerskiem". Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie. (tekst).

2) par. 3 punkt 1. ma brzmieć: „Przez zakładanie a) gromad zuchów i wilcząt, b) drużyn harcerskich, c) zrzeszeń Starszych Harcerek i Harcerzy, d) Kół Przyjaciół Harcerstwa. Uwaga: Powyższe jednostki organizacyjne mogą być łączone w większe ogniwa na podstawie Regulaminu."

3) par. 6 punkt 3. ma brzmieć: „Opłacanie do kasy Naczelnictwa rocznej składki w wysokości 6 złotych."

4) par. 7 punkt 2. po słowach „Zadeklarowaną składkę nie mniejszą" ma brzmieć: „niż 6 złotych rocznie." Uwagę 2-gą skreślić.

5) par. 11, punkt 1. ma brzmieć: „tworzą na podstawie szczegółowych regulaminów oddzielne: a) Koła Przyjaciół Harcerstwa, b) Zrzeszenia Starszych Harcerek i Harcerzy".

6) Uwaga do par. 16 ma brzmieć: „Prawo głosu na Zjeździe Walnym względnie wybierania delegatów mają członkowie pełnoletni, niezalegający ze składkami dłużej, niż 1 kwartał.

Uwaga I. Prawo wysyłania delegatów mają tylko Koła (Zrzeszenia) zarejestrowane formalnie na dany rok administracyjny, jako faktycznie czynny, o ile przytem uregulowały opłatę wpisową.

Uwaga II. Zrzeszenia Starszego Harcerstwa wybierają 1 delegata na 25 członków zrzeszenia, nie mających praw członków czynnych Z. H. P. (par. 10). Zrzeszenia liczące mniejszą ilość członków, lecz nie mniej niż 10, wysyłają 1 delegata.

Uwaga III. Koła Przyjaciół Harcerstwa o ile liczą przynajmniej 25 członków, wysyłają 1 delegata, Koła o mniejszej liczbie członków, w tem samem środowisku mogą łącznie wysyłać 1 delegata. Koła Przyjaciół Harcerstwa o liczbie ponad 100, o ile opiekują się więcej niż 1 drużyną, wysyłają 2 delegatów.

7) w par. 18 skreślić pierwsze zdanie i zmienić „kalendarzowego" na „sprawozdawczego".

8) w par. 20, punkt 3, skreślić „sprzedaży i obciążenia ruchomości".

9) w uwadze do par. 20 punktu 5-go dodać „nadto w skład N. wchodzi z urzędu Naczelny Kapelan Związkowy.

10) Par. 21 punkt 1 b ma brzmieć: Z delegatów Z. O. wybieranych po jednym z każdego Z. O. na przeciąg jednego roku punkt 1 c „z urzędu. Naczelny Kapelan Związkowy, mianowany na wniosek N. R. H. przez ks. Arcybiskupa Warszawskiego.

11) W par. 21. p. 2. w pierwszem zdaniu ma brzmieć: „zwyczajne zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej odbywają się 4 razy do roku".

12) W par. 22, p. 6. dodać „...kupuje i sprzedaje ruchomości".

13) W par. 16, p 3. po słowach „wszyscy członkowie Naczelnej Rady" dodać „członkowie Komisji Rewizyjnej i Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego".

14) Do par. 23 po słowach „wybieranych przez Zjazd Walny" dodać „z pomiędzy członków Z. H. P."

II. **Skarbowe: 1. Budżet Z. H. P.** na rok 1928. VIII Zjazd Walny uchwalił przedłożony przez N. R. H. budżet Z. H. P. na rok 1928.

2. Danina. VIII Zjazd Walny wzywa wszystkich członków Związku do wypełnienia obowiązków płynących z uchwały VII Zjazdu Walnego w sprawie daniny; Za wykonanie w całości tej uchwały na poszczególnych terenach czyni odpowiedzialnemi Zarządy Oddziałów, Komendy Chorągwi Z i M., Komendy Hufców Z. i M., oraz drużynowe i drużynowych.

3. Spłata zaległości. VIII Zjazd Walny wzywa jednostki organizacyjne do spłacania należności władzom centralnym. Komisja Skarbowa N. R. H. i Naczelnictwa Z. H. P. porozumie się z dłużnikami, celem uregulowania zaległości, gdyż nie można tolerować wielokrotnego niedbalstwa w stosunku do N. Z. H. P. W razie niewykonywania uzgodnionych z N. Z. H. P. rat i terminów spłat N. Z. H. P. winno stosować do jednostek organizacyjnych ograniczenia uprawnień przez odebranie prawa głosu decydującego na Zjazdach N. R. H. i Zjazdach Walnych.

4. Loterja. VIII Zjazd Walny wzywa w terminie do dnia 1.VII. 1928 r. wszystkich dłużników do ustosunkowania się do spraw loterji, i poleca N Z. H. P. w miarę możności w terminie do dnia 1.IX.28 r. przekazać zaległe pretensje Sądowi do wyegzekwowania.

5. „Harcerz" VIII Zjazd Walny wobec wykazanego w 1927 roku poważnego deficytu Działu Wydawniczego N. poleca N. R. H.: a) dokładne zrewidowanie do dnia 1.I. 1929 r. podstaw finansowych, na których oparte jest wydawnictwo pisma „Harcerz" i zastosowanie odpowiednich środków zaradczych; w razie niemożności po 1.VII.28 r. zrównoważenia wpływów i wydatków „Harcerza" poleca zlikwidować go z dniem 1.I.1929 r., b) natychmiastowego porozumienia się z Zarządami Oddziałów w sprawie możliwości połączenia „Harcerza" z pismami harcerskiemi, wydawanemi przez Z. O.

VIII Zjazd Walny podkreśla konieczność uznania przez cały Związek pisma dla młodzieży, wydawanego, względnie zalecanego przez N. Z. H. P.

V. Absolutorjum.

VIII Zjazd Walny po przyjęciu sprawozdania N. R. H. za rok 1927-my uchwalił jej absolutorjum za rok sprawozdawczy.

VI. Wybory.

Naczelna Rada Harcerska. Na miejsce ustępującej według starszeństwa wyboru i rezygnujących zostali wybrani druhny i druhowie: H. Dydyńska, H. Glass, J. Grabowski, O. Grzymałowski, J. Laszczkówna, O. Małkowska, ks. J. Mauersberger, A. Olbromski, St. Sedlaczek, T. Strumiłło, M. Ukleiska.

Naczelny Honorowy Sąd Harcerski został wybrany w składzie: druhny i druhowie: M. Chmielewski, J. Jakubowski, St. Miklaszewski, dr. M. Skokowska-Rudolfowa, A. Zalewski.

Komisja Rewizyjna Z. H. P. została wybrana w poprzednim składzie, mianowicie: J. Barchwic, B. Domosławski, J. Iwasiewicz, W. Rudnicki, B. Rutkowska.

(—) **O. Grzymałowski.**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **ks. J Mauersberger.**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 13 z dnia 30 kwietnia 1928 r.

XXXIX Zjazd N. R. H. podaje do wiadomości: XXXIX Zjazd N. R. H. odbył się w Łodzi w dniu 15 kwietnia 1928 r. pod przewodnictwem druha ks. J. Mauersbergera. Obecnych członków Rady 28 usprawiedliwiło swą nieobecność 5.

1. Sprawy osobowe: N. R. H. powołało Naczelnictwo Z. H. P. w składzie następującym: Przewodniczący Z. H. P. ks. Jan Mauersberger, Wice-Przewodniczący dhna Marja Uklejska, Wice-Przewodniczący dh. Mirosław Sawicki, Sekretarz Generalny dh. Olgierd Grzymałowski, Skarbnik dh. Henryk Karczewski. Naczelniczka G. K. Ż. dhna Hanna Dydyńska. Naczelnik G. K. M. dh. Stanisław Sedlaczek, przewodniczący Komisji Skarbowej N. R. H. dh. Piotr Olewiński, Kierowniczka Działu Kół Przyjaciół dhna Stanisława Czajkowska, Naczelny Kapelan Związkowy ks. Antoni Bogdański.

N. R. H. przyjęła rezygnację dha Kowalskiego Tadeusza z N. R. H. i dokooptowała na to miejsce dhnę Zofję Wołowską.

II. Komisja N. R. H. przyjęła rezygnację dha J. Grabowskiego ze stanowiska przewodniczącego Komisji Ideologji Obywatelskiej, i powołała na to stanowisko Dha ks. Jana Mauersbergera.

N. R. H. przyjęła rezygnację dha Jana Grabowskiego ze stanowiska Wice-Przewodniczącego Komisji Statutowo-Regulaminowej.

III. Sprawy W. F. i P. W. N. R. H. przedyskutowała na ogólnem zebraniu zagadnienie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w harcerstwie i uchwaliła zwołać specjalny Zjazd N. R. H., poświęcony sprawom programowym W. F. i P. W.

(—) **O. Grzymałowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P

(—) **Ks. Jan Mauersberger.**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ G. K. Ż. L. 4 z dnia 2 maja 1928 r.

(Rozesłany Komendantom Chorągwi w dniu 2 maja rb.

1. Do wszystkich czynnych instruktorek. Wobec potrzeby dużej ilości wykwalifikowanych instruktorek do pracy w czasie Zlotu wzywam wszystkie instruktorki, będące w czynnej służbie, do wzięcia udziału w pracach przygotowawczych Zlotu, oraz w czasie trwania Zlotu. — Ażeby instruktorki mogły spełnić ten obowiązek, należy zaniechać organizowania w okresie Zlotowym wszelkich obozów, wycieczek, kolonji i t. p. Instruktorki, które dla ważnych powodów, nie będą mogły brać udziału

w pracach zlotowych, muszą uzyskać zwolnienie z Głównej Kwatery. Odpowiednio umotywowane podanie należy skierowywać do Wydziału Osobowego G. K. Ż. do dnia 1-go czerwca 1928 r.

Główna Kwatera liczy na Was, Druhny Instruktorki, że każda z Was w miarę swych sił spełni ten obowiązek.

2. **Wezwanie do instruktorek w rezerwie i urlopowanych.** Wzywam wszystkie instruktorki urlopowane i w rezerwie, do udziału w pracy zlotowej w celu dopomożenia instruktorkom czynnym w ogromie prac, związanych ze Zlotem. Główna Kwatera jest przekonana, że każda z pośród druhen dołoży wszelkich starań, ażeby również swoją pracą przyczynić się do powodzenia Zlotu.

Zgłoszenia do prac zlotowych należy skierowywać do Komendantek Chorągwi, ewentualnie do Głównej Kwatery Żeńskiej, do dnia 20 maja r. b.

3. **Do Komendantek Chorągwi.** Komendantki Chorągwi przyślą do Głównej Kwatery do dnia 1-go czerwca r. b. spis wszystkich instruktorek: czynnych, urlopowanych i w rezerwie, z wyszczególnieniem, jaka praca w związku ze Zlotem została każdej z instruktorek powierzona.

II Związkowy Kurs dla kierowniczek pracy zuchowej. W czasie od 1—21/VIII. b. r. w Sromowcach Wyżnich Główna Kwatera Żeńska organizuje Związkowy kurs kierowniczek pracy zuchów, uwzględniający 3 poziomy przygotowania do pracy kierowniczej, a mianowicie: poziom zastępowych, drużynowych i instruktorski.

1. **Kurs zastępowych** — będzie miał na celu przygotowanie uczestniczek do kierowania pracą gromadki. W porgramie uwzględnione zostaną zagadnienia metodyki pracy w gromadce, wiadomości o dziecku, oraz ćwiczenia praktyczne z zakresu wyrobienia zmysłów, gier dziecinnych, piosenek i t. p. Każda z uczestniczek kursu wypracuje pod kątem widzenia potrzeb przyszłego terenu pracy — program pracy gromadki na okres 1 roku.

Na kurs zastępowych przyjmowane będą druhny od lat 14— posiadające zainteresowanie pracą i życiem dzieci.

2. **Kurs drużynowych**—ma za zadanie przygotowanie do samodzielnego kierowania gromadą zuchów. Program jego zostaje określony wymaganiami stawianemi przy próbie dla drużynowej zuchów — ze specjalnem podkreśleniem znajomości metod pracy zuchowej, wiadomości o właściwościach i potrzebach dziecka, bibljografji dziecięcej i t. p. W pierwszej połowie kursu dla uczestniczek tegoż prowadzone będą ćwiczenia praktyczne takie jak na kursie zastępowych — jedynie z uwzględnieniem potrzeb większej grupy dzieci, w drugiej połowie uczestniczki kursu będą prowadziły ćwiczenia i organizowały gry dla dzieci.

Każda z uczestniczek w ciągu kursu samodzielnie wypracuje metodę pracy gromady odpowiednią dla swego terenu.

Na kurs drużynowych przyjmowane będą druhny od lat 16-tu, które posiadają przynajmniej III stopień, oraz przygotowanie do pracy zuchowej w zakresie potrzebnym do prowadzenia gromadki. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu na kurs będą miały czynne drużynowe i przyboczne gromad.

Przed kursem, kandydatki na kurs drużynowych zaznajomią się:

1) z artykułem dh. J. Falkowskiej pt. „Zasady prowadzenia gromad zuchów" „Harcmistrz" Nr. 3 z 1926 r.), oraz z artykułem „Ogólne wytyczne ruchu zuchowego") Instrukcja Komendy Chorągwi Mazowieckiej — zeszyt 2. Warszawa — Chmielna 10 m. 1).

2) programami gwiazdek i sprawności zuchowych,

3) wymaganiem od drużynowych zuchów,

4) książkami: Jaworskich — „Co i jak opowiadać dzieciom młodszym i starszym".

O ile możności należy się także zaznajomić z książkami Montessori — „Domy dziecięce" i Bineta „Pojęcia nowoczesne o dzieciach".

3. **Kurs instruktorski** — będzie przygotowywał do organizowania i prowadzenia pracy na szerszym terenie (np. Chorągwi). Uczestniczki tego kursu zaznajomią się z metodą organizowania i prowadzenia kursów zastępowych zuchów, sposobem dokonywania wizytacyj, urządzania świąt i szerszych imprez zuchowych, zagadnieniem kolonji i półkolonij zuchowych i t. d.

Na kursie zostaną ponadto omówione tematy—związane z całokształtem systemu wychowania harcerskiego, ze szczególnem uwzględnieniem pracy gromady, jako jednego z jego etapów, organizacji Z. H. P. i tematy aktualne dla uczestniczek.

Ćwiczenia przewidziane dla uczestniczek tego kursu, będą polegały na współpracy w prowadzeniu kursu zastępowych i niektórych działów kursu drużynowych, oraz obserwację różnych typów dzieci i organizowanie dla nich zajęć.

Przed kursem kandydatki na kurs instruktorski zaznajomią się (o ile ich nie znają) z materjałami wymienionemi dla kandydatek na kurs drużynowych oraz: z książkami: 1) Baden - Powell— „Wilczęta" t. I i II. 2) Zienkiewiczówna B. — „Związek Zuchów". 3) Korczak — „Momenty wychowawcze", „Jak kochać dzieci", lub „Kiedy znów będą mały". 4) Jaroszyński — „Higjena wychowawcza".

Na kursie uczestniczki jego wypracują sobie plany organizacji ruchu zuchowego pod kątem widzenia potrzeb środowiska.

Na kurs przyjmowane będą druhny ze stopniem instruktorskim oraz po próbie dla drużynowej zuchów (względnie przygotowane do próby).

Zgłoszenia na kursy przesyłać należy przez Komendę Chorągwi do Kwatery Żeńskiej— do dnia 10/VI.1928 r.

Zgłoszenia na kurs drużynowych i instruktorski winny być zaopinjowane przez Komendę Chorągwi, względnie Komendę Hufca Samodzielnego, zgłoszenia na kurs zastępowych przez drużynowe.

Do zgłoszeń winny być dołączone szczegółowe wykazy służby pisane według wzorów na drukowanych blankietach N. Z. H. P. oraz świadectwo lekarskie.

Główna Kwatera Żeńska zastrzega sobie prawo przesuwania kandydatek na poszczególne kursy.

Koszty kursu wyniosą przypuszczalnie około 55 zł.

Bezpieczeństwo wodne.

Wobec wielkiej odpowiedzialności, ciążącej na kierowniczkach obozów z wodą, Komendy Chorągwi przestrzegać winny, by kierowniczki tych obozów były dokładnie obznajmione z ważniejszemi prawami dotyczącemi bezpieczeństwa wodnego.

a) Nie wskazane jest rozbijanie obozowiska nad samą wodą (wilgoć w powietrzu wieczorem).

b) Do mycia się należy wybierać brzeg płaski, wchodzić do wody stopniowo w miejscach, gdzie widać dno, nie należy przy myciu wchodzić głębiej niż do kolan.

c) Miejsce kąpieli winno być zbadane. Nie należy pozwolić druhnom nieumiejącym pływać badać osobiście dno rzeki, jeziora lub morza. Jeśli nie ma umiejących pływać należy zasięgnąć informacji w pobliskiej wsi lub u mieszkających nad wodą i wskazanego miejsca ściśle przestrzegać.

d) Najlepszy czas do kąpieli: rano w czasie mycia krótka 3 minutowa kąpiel — przed podwieczorkiem około godz. 16.30 można urządzić dłuższą.

Nie należy nigdy zarządzać kąpieli po najedzeniu się i w południe.

e) W czasie kąpieli obowiązkowo musi być na brzegu rzeki straż wodna, składająca się z 3 — 4 druhen, które przez cały czas kąpieli pilnie uważają na kąpiące się. Umiejące pływać wchodzą do wody pierwsze i wychodzą ostatnie.

f) Karność w czasie kąpieli musi być przestrzegana wzorowo— od niej zależy bezpieczeństwo.

III. **W sprawie obozowania. — Przypomnienia. 1. Obozowanie poza terenem własnej Chorągwi).** Drużyny i Komendy pragnące urządzić obóz lub kolonję poza terenem podległym odpowiedniej Komendzie, powinny przed ustaleniem miejsca obozu zwracać się do Chorągwi, której dany teren podlega, prosząc o wskazanie miejsca na obóz lub też o zezwolenie na obozowanie na obranym terenie.

2. **Meldunek.** Komendantka obozu, natychmiast po przybyciu na obóz winna wysłać meldunek do swojej Komendy Chorągwi, do Komendy Chorągwi na terenie której obozuje i do Głównej Kwatery Żeńskiej (Centralna Komisja Dostaw Harcerskich sprzedaje odpowiednie meldunki).)

3. **Podchodzenie wzajemne obozów.** Podchodzenie może się odbywać jedynie po porozumieniu się Komendantek obozów podchodzonego i podchodzącego. Specjalnie o ile podchodzenie odbywa się w porze nocnej (od 20 — 7), należy przestrzegać by nie zakłócono spoczynku nocnego stałych mieszkańców okolicy lub sąsiadujących obozów.

4. **Bezpieczeństwo wycieczek w Tatry.** a) Komendy Chorągwi winny przestrzegać, by w Tatry nie szły wycieczki bez specjalnego przewodnika (przewodnikiem może być tylko wytrawny taternik lub taterniczka, albo góral przewodnik zawodowy).

b) Na jednego przewodnika nie powinno przypadać więcej niż 8 uczestniczek wycieczki, przy trudniejszych wyprawach nie więcej niż 2 — 3.

c) Karność musi być wzorowa, gdyż od niej nieraz życie zależy.

d) Czas musi być dobrze rozłożony, a długość i trudność szlaku dostosowana do sił uczestników.

e) Wszyscy uczestnicy wycieczki muszą być dobrze wyekwipowani, to znaczy: powinni mieć przedewszystkiem buty z gwoździami i laski z ostrzami.

f) Warunki zdrowia i sił fizycznych młodzieży muszą być dokładnie znane kierownikowi i należycie uwzględnione. Noclegi dobre: wygodne — w schroniskach (nie w kosówce!). Wycieczki w Tatry młodzieży poniżej lat 15 nie są dopuszczalne patrz artykuł „W sprawie wycieczek w Tatry". Harcmistrz N 7 — 8. 1927 r.

IV Zatwierdzenie składu Komendy Chorągwi Lubelskiej. Niniejszym zatwierdzam następujący skład Komendy Chorągwi Żeńskiej w Lublinie: 1. Druhna ph. Róża Błeszyńska. Komendantka Chorągwi, 2. druhna Marja Waiciszewska Dział Organizacyjny, 3. druhna Marja Nowicka Dział Programowy, 4. druhna Aurelja Cybulska Członek Komendy Chorągwi, 5. druhna Małgorzata Szewczykówna Członek Komendy Chorągwi, 6. druhna Krystyna Oszustowska Członek Komendy Chorągwi.

Czuwaj!

(—) **H. Godziszewska.** Sekretarka G. K. Ż.

( ) **H. Dydyńska.** Naczelniczka G. K. Ż.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 5 z dnia 2 maja 1928 r.

I. Harcerze a Zlot żeński. Zwracam uwagę na opinję odprawy Komendantów (p. sprawozdanie w Nr. 5 „Harcmistrza" b. r.) zachęcam do zwiedzenia obozu zlotowego starszyzny i drużyn; w tym celu należałoby odpowiednio układać plany wycieczek i obozów wędrownych.

II. Zlot drużynowych. Wobec jednomyślnej opinji odprawy Komendantów w Łodzi na mocy postanowienia Naczelnictwa odwołuję Zlot drużynowych, zwołany Rozkazem Naczelnika G. K. M. L. 1. z dnia 2.I.1928 roku. ku uczczeniu Zawiszy Czarnego. Polecam Komendantom Chorągwi zająć się energicznie zainicjowaniem obchodów 500-lecia śmierci Sulimczyka w środowiskach i drużynach.

III. Zawody. W związku z odwołaniem Zlotu Drużynowych odwołuję związkowe zawody sportowe. Jednocześnie wprowadzam klasyfikację harcerską do IV Narodowych Zawodów Strzeleckich (Toruń 25 maj — czerwiec) i I Narodowoych zawodów łuczniczych (Warszawa—wrzesień), wobec czego polecam jaknajliczniejsze obesłanie tych zawodów.

IV. Odwołanie Zlotu Starszych Harcerzy. W związku z odwołaniem Zlotu drużynowych. odwołuję również Zlot Starszych Harcerzy, zwołany rozkazem N. G. K. M. L. 11 z 20.IX.27 r. (W. U. N. 1/28 r.).

V. Zjazd Starszego Harcerstwa. Zwołuję wspólnie z G. K. Ż. Zjazd St. H. w dniach 26 — 29 sierpnia r. b. w Sromowcach Wyżnich. W konferencji mogą wziąć udział delegaci zrzeszeń St. H. w ilości 1 delegata na 10 członków. Zgłaszać uczestników i gości należy do dnia 10 czerwca r. b. Program Konferencji został ogłoszony w „Harcmistrzu" Nr. 2/28 r. str. 18. Szczegóły zostaną podane zrzeszeniom St. H. oddzielnie. Bardzo pożądany jest udział w Konferencji przedstawicieli zastępów (gromad) starszych harcerzy. dotychczas niezgłoszonych, jako zrzeszenia starszo-harcerskie.

VI. Kurs dla Kierowników Starszego Harcerstwa: Łącznie z II Związkowym Kursem Instruktorskim odbędzie się Kurs dla Kierowników Pracy Starszo-harcerskiej. termin i miejsce. warunki, jak II Kurs Związkowy. Uczestnicy winni przed kursem odbyć część korespondencyjną, składającą się z dwuch prac. Kurs ma na celu danie uczestnikom niezbędnych wiadomości do zorganizowania i prowadzenia pracy w Starszem Harcerstwie, wobec tego uważam za konieczne, by wzięli w niem udział instruktorzy lub starsi harcerze ze środowisk, które zrzeszeń starszoharcerskich nie ma; umożliwi to bowiem zorganizowanie pracy starszo-harcerskiej na tych terenach.

Polecam Komendantom Chorągwi rozważenie powyższego i ewentualne wydelegowanie odpowiednich uczestników na kurs.

VII. Kursy starszyzny. Zwracam uwagę na punkt dotyczący kursów w sprawozdaniu z odprawy K. Ch. w Łodzi:

Z upoważnienia Naczelnictwa wyjaśniam. że w sprawie kursów obowiązują przepisy ogłoszone w „Roczniku Harcerskim" (str. 108 i in.) przepisy te zostaną uzupełnione „Instrukcją w sprawie Kursów", którą wkrótce wyda G. K. M. Układający programy kursów winni uwzględnić wyniki dyskusji na odprawie. Część rozkazu N. Z. H. P. L. 8 z dn. 24.III.1923 roku (W. U. 1923 Nr. 3 str. 7) zatytułowaną: „Program Kursów" należy uważać za materjał przy opracowaniu programu i organizacji kursów. a nie za bezwzględnie obowiązujący rozkaz.

VIII. Obozy Związkowe starszyzny. W r. b. odbędą się dwa obozy związkowe w terminach: I. 1—15 lipca. II. 10—24 sierpnia.

Warunki udziału: a) conajmniej 18 lat skończonych, b) stopień podharcmistrza, c) wniesienie opłaty za utrzymanie 40 złotych. W razie uzyskania zasiłku opłata może być zniżona. Kandydaci, dla których wniesienie opłaty stanowiłoby przeszkodę, uniemożliwiającą udział w kursie mogą wnieść prośbę o częściowe zwolnienie od opłaty. Komendanci Chor. powinni dopomóc niezamożnym kandydatom, pod względem materjalnym. Uczestnikom przysługiwać będzie zniżka kolejowa.

Starsi pracownicy harcerscy a także osoby starsze, które dotychczas w pracy harcerskiej nie brały czynnego udziału, a chcą się jej poświęcić, mogą wyjątkowo uzyskać przyjęcie na kurs i odbywać na nim próbę podharcmistrza, lub działacza harcerskiego.

Zgłoszenia na kurs należy przesyłać drogą służbową do G. K. M. do dnia na kurs 1-y 15.VI.28 r. z dołączeniem 10 złotych na poczet opłaty(konto P. K. O. 1550). Osoby, których wykazów służby G. K. M. nie posiada (bez stopni starszyzny) winny przy zgłoszeniu nadesłać dokładny wykaz służby (życiorys).

IX. Obowiązek udziału w Związkowym Obozie Starszyzny — mają: a) Komendanci Chorągwi, którzy nie ukończyli kursu Związkowego, b. Kierownicy Wydziałów K .Ch., wyznaczeni na ewentualnych zastępców Komendantów, c) harcmistrze. dawni podharcmistrze, mianowani w okresie 1924—1928 r. warunkowo t. zw. z zastrzeżeniem odbycia obozu Związkowego.

X. Lista harcmistrzów. którzy winni odbyć związkowy obóz starszyzny: Krawczyk Marjan. ks. Wierzbowski Juljan. Kostecki Jerzy, Sterlegoff Aleksander. Zawodzki Stanisław, Launer Adam, Pawłowski Eugenjusz, Sokołowski Stanisław, Stieber Zdzisław, Szczygieł Władysław,Klonowiecki Wit, Wójtowicz Władysław, Mul Tadeusz. Kustra Leonard, Tworowski Karol. Łętowski Mieczysław, Pietrzak Ignacy, Śliwiński J. Walerian. Błaszczyk Wacław. Kamiński Aleksander, Mościcki Stanisław, Zmaczyński Romuald, Tyszka Juljan, Kowalski Jarosław, ks. Wiertel Bronisław, Gordon Wincenty, Stabrowski Mieczysław, ks. Werbel K., Zajda Konstanty, Krotowski Ludwik. Nowak Antoni. Poplewski Jan, Wiza Józef. Łabowski Czesław, ks. Węcławski Ignacy, Janke Wacław, Gorzkowski Kazimierz, Sosnowski Józef, Rekłajtis Stanisław. Mikulski Edward. Stomatello Henryk, Ludwig Władysław, Piekarski Stefan, Szyszkowski Stefan. Wierzbowski Zygmunt, Boboli Leopold. Bublewski Witołd, Prochnau Władysław, Sosnowski Witold, Slawecki Józef, Wróblewski Zbigniew. Albrecht Władysław, Błażewski Wacław. Bieńkowski Jan. Skup Kazimierz, Puciata Paweł. Woźnicki Teofil, Stefanek Ignacy, ks. Jarosiewicz Adolf, Zieliński Jerzy. Czapliński Władysław, Kwietniewski Józef, Truszczyński Roman, Sawicki Witold

XI. Kurs instruktorski Wychowania Fizycznego.

Miejsce — Serwy.

Czas trwania — od 1.VII — 12.VIII.

Kierownictwo: prowadzą absolwenci Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego. Komendant — harcm. Oskar Żawrocki.

Uprawnienia — Absolwenci kursu otrzymają zaświadczenia dające prawo prowadzenia ćwiczeń cielesnych na terenie drużyn oraz H. K. S-ów.

Warunki przyjęcia: 1) 1.IV.1928 kandydat ma skończonych lat 18. 2) posiada conajmniej stopień wywiadowcy, 3) Przynajmniej 2 lata służby harcerskiej na stanowisku wychowawczem (zastępowy, przyboczny, drużynowy i t. p.). 4) Pożądane jest, aby posiadał I st. P. W., ewentualnie ćwiczył przynajmniej jeden rok w hufcu p. w. 5) Wykaże się dobrym stanem zdrowia i sprawnością fizyczną. Zgłoszenie ze szczegółowo wypełnioną kartą zdrowia, podpisaną przez lekarza szkolnego. lub klubowego oraz kartę sprawności fizycznej podpisaną przez kierownika ćwiczeń cielesnych należy nadesłać do K. Ch. Mazowieckiej. Warszawa. Chmielna 26 do dn. 10.VI. r. b. 6) Kandydat powinien posiadać 2 komplety kostjumu lekkoatletycznego (koszulka biała bez rękawów. spodenki czarne, lub granatowe. pantofle lekkoatletyczne dowolne (pozatem obowiązuje pełny normalny ekwipunek obozowy) pożądany aparat fotograficzny). 7) Opłata za cały czas trwania kursu wynosi od uczestnika zł. 40.

XII. Przepisy obowiązujące obozy i kolonje. Zwracam uwagę na przepisy obowiązujące obozy i kolonje drużyn męskich dru-

kowane w „Roczniku Harcerskim" str. 175, w szczególności na: 1) zgłaszanie obozów i kolonji, w Komendzie Chorągwi, na której terenie się obozuje, miejscowej władzy administracyjnej i samorządowej, 2) meldunek przybycia wysłany przez Komendanta Obozu do swej K. Ch.do G.K. M. i K Ch., na której terenie jest obóz. 3) Kartę statystyczną, którą komendant obozu (kolonji) wysyła do G. K. M. zaraz po ukończeniu obozu 4) Strój obozowy. 5) Nadużywanie gościnności 6) Podchodzenie wzajemne obozów. 7) Wizytacje obozów. 8) Normy obozowe.

XIII. Wycieczki w Tatry. Drużynowi organizujący wycieczki w Tatry muszą uzyskać na to zgodę swej Komendy Chorągwi. Komendy Chorągwi winny przestrzegac, by w Tatry nie szły wycieczki bez specjalnego przewodnika (wytrawny taternik, lub góral przewodnik).

Kierownik odpowiedzialny za wycieczkę musi przestrzegać, aby: a) na jednego przewodnika nie przypadało więcej niż 8 uczestników wycieczki, przy trudniejszych wyprawach nie więcej niż 2—3. b) Bezwzględnie przestrzegano wzorowej karności, gdyż od niej niemal zależy życie. c) Czas był dobrze rozłożony, a długość i trudność szlaku dostosowana do sił uczestników. d) Wszyscy uczestnicy byli dobrze wyekwipowani (przedewszystkiem buty z gwóździami i laski z ostremi okuciami). e) Zdrowie i siły fizyczne młodzieży były dokładnie znane kierownikowi i należycie uwzględnione (noclegi wygodne w schroniskach).

Wycieczki w Tatry poniżej lat 15 nie są dopuszczalne. (Patrz artykuł „W sprawie wycieczek w Tatry „Harcmistrz" Nr. 7—8 1927 r.").

XV. Rejestracja absolwentów szkół średnich i seminarjów. Przypominam o obowiązku rejestracji absolwentów szkół średnich i seminarjów naucz., udających się na studja do miast uniwersyteckich, (p. „Rocznik Harcerski" na rok 1928). Druhowie Komendanci Chorągwi zawiadomią G. K. M. do dnia 1 czerwca r. b. o wydanych w tej sprawie zarządzeniach na swoim terenie.

XV. Wydzielenie drużyn harcerskich w hufcach szkolnych. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego zalecił w „Organizacji i Regulaminie jednostek przysposobienia wojskowego" (L. dz. 2816/Og. Org z dn. 30.III. r. b.), aby w jednsotkach P. W. szkolnych, wydzielać w miarę możności harcerzy w odrębne drużyny.

XVI. Podziękowania: Ustępującym komendantom Chorągwi druhnie h. Wandzie Jordanównie z Chorągwi Śląskiej, druhom h. Henrykowi Śniegockiemu i h. Romanowi Truszczyńskiemu dziękuję w imieniu służby za wieloletnią ofiarną pracę.

Druhowi Komendantowi Chorągwi Łódzkiej h. Jeremiemu Śliwińskiemu i wszystkim harcerzom tej Chorągwi, którzy pełnili służbę w czasie Zjazdu Walnego N. Z. H. P. składam serdeczne podziękowania.

Sprawy osobowe.

XVII. Zmiana przydziału. h. R. Truszczyński z Chor. Pomorskiej do Wydziału Zagranicznego G. K. M., ph. H. Maciejewski z Chor. Łódzkiej do Chor. Włocławskiej.

Przydział. Dh. por. J. Leśniewski do G. K. M. jako p. o referent w wydziale Przysposobienia Wojskowego G. K. M.

Urlopy: h. J. Kostecki do dn. 1.XI.28 r., h. M. Borzęcki do 1.V29 r., ph. St. Papiewski do dn. 1.VII.29 r.

XVIII. Upoważnienie. Dh. dr. Juljusz Wieliczko jest lekarzem Głównej Kwatery Męskiej i ma prawo wizytowania drużyn harcerskich w zakresie samarytaństwa i zdrowotności na terenie całego Związku Harcerstwa Polskiego.

Czuwaj.

(—) **Jan Trzpil.** przyboczny G. K M.

(—) **St. Sedlaczek.** Naczelnik G. K. M.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Zebrania dyskusyjne w Warszawie urządzają z inicjatywy G. K. M. Działy Zarządów Oddziałów i Kół Przyjaciół w N. Z. H. P. w porozumieniu z Wydziałem K. P. H. Zarządu Oddziału Warszawskiego, co dwa tygodnie, w kamienicy ks ążąt Mazowieckich Dotychczas odbyły się 4 zebrania. Na pierwszem ks. Jan Mauersberger, przewodn. Z. H. P. mówił o harcerstwie, jako o szkole czynienia dobrze, dwa następne poświęcono genezie skautingu i harcerstwu, w ujęciu dha St. Sedlaczka, Naczeln. G. K. M., ostatnie (I.V) sprawom W. F. i P. W. w Harcerstwie. Zagaił je dh. Sedlaczek, wskazując na rozmaite rozumienie nazw „W. F." „P. W." i wysuwając szereg tematów do dyskusji, potem dh. Kowalski, z G. H. M. mówił o stanie obecnym W. F. i P. W. w Związku i o dorobku r. 1927 i 1928. Dh. Leśniewski por. W. P., z G. K. M., treściwie przedstawił program P. W. w Harc. i możliwości jego zrealizowania, dh. H. Glass mówił o wychowaniu fizycznem W dyskusji zabierało głos kilka osób.

Szkoda, że mimo rozsyłania kilkuset zaproszeń do wszystkich kół Przyjaciół w Warszawie, zebrania są mało uczęszczane; Na zebranie ostatnie, rozesłano nadto zproszenia do wszystkich drużynowych i wielu instruktorów warszawskich, — bardzo niewielu z nich się zjawiło. Nie dobrze to świadczy o zainteresowaniu się tą sprawą środowiska, które dotychczas na zjazdach walnych i konferencjach parokrotnie ją podnosiło.

Najbliższe zebranie dyskusyjne odbędzie się już po wakacjach.

ODDZIAŁY I CHORĄGWIE.

Lublin.

W dn. 6 maja odbył się Zjazd Oddziału Lubelskiego, na którym dh. St. Sedlaczek wygłosił referat p. t. „Znaczenie wychowawcze Harc."

Zjazd zaszczycił swą obecnością kurator O. Sz., p. K. Pieracki, który w swem przemówienia podniósł, że H. jest jedną z najważniejszych organizacyj na terenie szkoły, dzięki tym zadaniom, jakie sobie postawiło; powinno się cieszyć opieką władz szkolnych, dalszych i bliższych. Wyraz swemu zainteresowaniu Harc. dał p. kurator biorąc udział w zjeździe w czasie całego jego trwania, a następnie odwiedzając obóz harcerski, gdzie przy ognisku przysłuchiwał się śpiewom i przypatrywał pokazom, a następnie wygłosił piękne przemówienie.

Z ramienia p. Dowódcy Okręgu korpuśnego w zjeździe uczestniczył p. mjr. Mirski, który w swem przemówieniu podniósł, że społeczeństwo, armja, patrząc na coraz większe rzesze harcerskie, hartujące ducha i ciało, patrzą w przyszłość z otuchą W dziele przysposobienia do obrony Harcerstwo ma bardzo doniosłe znaczenie.

Przewodniczący oddziału, prof. Uniw. Lub., dh. sędzia Łukaszewicz, w ogólnem sprawozdaniu Zarządu Oddz. podniósł trudności, w jakich się pracuje, „Z gołemi rękami bierzemy się do tej roboty — mówił. Sfery nauczycielskie bardzo słaby biorą udział w pracy, brak jest izb, nawet lokal K. Ch. i Z. O. jet tak lichy, że wchodzi się doń przez pracownię żyda-szewca. K. H. P. przy Z. O. liczy tylko 200 członków.

Komendantka Chorągwi, dhna R. Błeszyńska w swem sprawozdaniu podkreśliła wzrost drużyn w szkołach powszechnych, a w związku z tem rozwój gromad zuchów. Drużynowe naogół są w wieku 18—23 lat. Wszystkie drużyny mają opiekunki. Ze strony przyjaciół H. widzi się dużo dobrej woli, często przy małej znajomości sprawy, zby mają drużyny częściowo wspólne z harcerzami. Poziom ideowy młodzieży dość wysoki, metodyka i technika słabiej stoją.

Da się zauważyć pogłębienie obowiązkowości i solidarności, opłaty na rzecz Naczelnictwa lepiej wpływają. Trudność stanowi nagromadzenie obowiązków i potrzeba uzgodnienia obowiązków w drużynie z szkolnemi. Ciągle coś trzeba uzgadniać. Drużyna musi być twórczą. Drużyny zorganizowały w roku sprawozdaw. szereg wieczornic i obchodów, uczestniczyły w koncercie na rzecz Z. O. Istnieje chór, koło gier i zabaw, koło miłośniczek Lublina. W czasie tygodnia harc. prowadzono gry dla dzieci ulicy. Starsze harcerki biorą udział w akcji przeciwalkoholowej, w kołach „błękitnej młodzieży".

Zast. Komendanta Chorągwi, dh. Wojtowicz podzielił swe sprawozdanie według wydziałów, istniejących w komendzie. Wydz. organizacyjny — załatwia sprawy osobowe, bieżące organizacyjne, przeprowadza inspekcję drużyn, załatwia sprawy gospodarcze i skarbowe, organizuje akcję letnią, prowadzi propagandę, Dla każdej z tych grup ma referat, choc z braku ludzi często jedna i ta sama osoba prowadzi parę referatów.

Nowych drużyn celowo nie organizuje się z braku drużynowych, mimo to samorzutnie powstają drużyny. Odbyto 62 dojazdy, niestety zbyt mała, z braku czasu, wglądając w wewnętrzną pracę drużyn, w przyszłości ma się to polepszyć. Stosunek dyrekcyj szkół do H. jest dobry, opiekunów często formalny, obojętny z powodu przepracowania i braku chęci do pracy poza zawodową. Utrudnia pracę brak izb, brakksiążek harcerskich, brak wyekwipowania. W stałym kontakcie z drużynami prowincjonalnemi pracuje ref. programowy, przystosowując ogólne programy do warunków miejscowych. Przeprowadzono 884 prob organizacyjnych i sprawności. Ref. W. F. i P. W. zorganizował ćwiczenia pokazowe na Zjeździe drużynowych, strzelanie ostre dla hufca lubelsk. Istnieją 2 kluby sportowe. Rozwój tych prac jest utrudniony z powodu braku ludzi i środków finansowych.

Dr. Kabala złożył sprawozdanie skarbowe za r. 1927. Przychody wyniosły 27897, w tem 126,36 z pogł. mł. żeńsk. i 140,25 z pogł. mł. męsk., 306 przedsięwzięć, 1830 od K. P. H. przy Z.O. Rozchody wyniosły 2885 zł., w tem lokal i sekretarjat 1654, kursy 979. Niestety sprawozdanie nie obrazuje całej gospodarki Z. O., ponieważ znacznej części jej, prowadzonej przez komendy, nie uwzględniło.

W dyskusji zabierało głos szereg osób. M. inn. przewodniczący Zjazdu, p. sędzia Borkowski podniósł, że H. musi stanowić elitę młodzieży i społeczeństwa, musi promieniować, dlategoteż jest konieczną b. szczegółowa selekcja, „niech to będą filary", nie ilość decyduje. Jeśli chodzi o akcję letnią, rzeczą starszych jest tak zabezpieczyć obozy, aby „młodzieży nie uczyć żebrać" jeśli niema środków, obozu nie urządzać.

P. Sielski z K. P. H. przy Szkole Realnej im. Zamoyskiego proponował, aby szkolne koła Rodzicielskie zapraszać na K. P. H., albo też nawiązać stały kontakt z niemi, przez wymianę delegatów. Należy starać się, by preliminarze kół Rodzicielskich przy szkołach przewidywały pozycje na Harcerstwo.

Po przyjęciu sprawozdania i udzieleniu absolutorjum, dokonano uzupełniających wyborów do Z. O. Weszli: pp. wizytator Bugajski w (porozumieniu z Kuratorem), T. Sauter, J. Filipiński, (prezes H. klubu sportowego), Z. Gołębiowski, M. Walczak, P. gen. Dowódca Okręgu wyznaczył jako łącznika między Z. O. a D. O. K. p. mjr. Mirskiego.

W przeddzień Zjazdu rozpoczął się „tydzień harcerski" capstrzykiem i rozbiciem dwudniowego obozu. W dniach 5 i 6 maja wizytował komendę i obóz oraz uczestniczył w Zjeździe dh St. Sedlaczek, Nacz. Inspektor Harc. i Naczelnik G. K. M., interesując się specjalnie sprawami starszego harcerstwa (istnieją w Lublinie 2 zastępy, liczące 26 członków), W. F. i P. W. oraz akcją letnią, zachęcając, aby K. Ch. organizowała kursy wspólnie z innemi chorągwiami, kresowemi.

Komenda Chorągwi po powrocie z wojska objął dh. Dr. Wit Klonowiecki, asystent Uniw. Lub. i urzędnik województwa.

Przygotowanie III Tomu Rocznika Harcerskiego.

Dział wydawnictw przystępuje do zbierania materjałów do III. T. Rocznika Harcerskiego, który wyjdzie w r. 1929. (Za pierwszy tom uważamy Kalendarz Harcerski, wydany w r. 1924, drugi tom wyszedł w kwietniu 1928 r. i szybko rozchodzi się).

W planie Działu jest objęcie Rocznikiem sprawozdanie Naczelnej Rady Harcerskiej na przyszły Zjazd Walny, uzupełnień zbioru przepisów obowiązujących Z. H. P., aby utrzymać go na poziomie aktualności. Wobec wielkiego przedsięwzięcia światowego, jakiem będzie Jamboree — Rocznik powinien dać również możliwie wiele materjału informacyjnego o organizacjach skautowych innych narodów. Prócz tego rocznik powinien zawierać materjały propagandowe i wiadomości niezbędne w prowadzeniu pracy organizacyjnej, jak adresy, terminarz etc.

O ile nie dojdzie do skutku osobne wydawnictwo poświęcone uczczeniu 10-lecia istnienia Z. H. P., z obszernym działem poświęconym udziałowi Harcerstwa w walce o niepodległość i zjednoczenie. — Rocznik obejmie także i te działy.

Prosimy nadsyłać uwagi co do treści Rocznika i ewent. materjały — pod adresem Naczelnictwa, dla Działu Wydawnictw.

Delegaci N. Z. H. P. u Nuncjusza Papieskiego. Przewodniczący Z. H. P. h. R. ks. Jan Mauersberger i Sekretarz Gen. Z. H. P: h. O. Grzymałowski w dn. 29.III zostali przyjęci przez J. E. ks. Arcybiskupa Fr. Marmaggi'ego, Nuncjusza Papieskiego. J. E. ks. Arcybiskup udzielił delegacji błogosławieństwa, i podkreślił, że z wielkiem zainteresowanie będzie śledził rozwój Harcerstwa.

Wydz. IV. Zagr. G. K. Ż. zorganizował w Gdańsku w dn. 10 — 14.IV. kurs dla zastępowych gdańskiego środowiska. Kurs prowadziły h. J. Zienkiewiczówna i phm. E. Zybierza z Warszawy. Uczestniczek było 14. Kurs prowadzony pod hasłem: „Na Zlot" — odbył wycieczkę do Gdyni.

G. K. M.

Zebranie łączników Chor. w G. K. M. odbyło się 20.V. pod przewodnictwem h. Wł. Czaplińskiego, z-cy Naczelnika G. K. M.

W Poznaniu odbył się 18.III. Walny zjazd Oddziału Wielkopolskiego Z. H. P. z referatem ks. kan. Prądzyńskiego p. t. „Poczucie odpowiedzialności w charakterze i życiu harcerza". Zjazd zaszczycił swą obecnością J. E. ks. biskup Radoński, który udzielił zjazdowi błogosławieństwa.

W Toruniu również 18.III. odbył się Walny Zjazd Oddziału Pomorskiego Z. H. P. z referatem delegatki Naczelnictwa h. R. Wocalewskiej p. t. „Podstawy ideowe harcerstwa".

W Warszawie Walny Zjazd Oddz. Warsz. Z. H. P. obradował dn. 25.III., pod przewodnictwem dha J. Karśnickiego. Na Zjeździe h. Ludwig wygłosił referat „O nowych prądach w obozownictwie harcerskiem".

We Lwowie Zjazd Walny Oddz. Lwowsk. Z. H. P. odbył się 25.III., przyczem prof. Niemczycki wygłosił referat „O roli Harcerstwa w życiu Narodu".

24.III. b. r. odbyła się odprawa hufcowych i druż. Chor. M. Lwowskiej we Lwowie, w obecności delegata G. K. M. h. J. Trzpila. Treść odprawy: referaty: „Wychowanie narodowe", „System zastępowy i jego zastosowanie", „Wytyczne programu pracy w drużynie", dyskusja, sprawy aktualne, bieżące. Z okazji pięciosetlecia Zawiszy Czarnego projektuje się zlot chorągw. Wpłynął też projekt, by władze harcerskie wystarały się u Rad miejskich, aby nazwano ulice im. Zawiszy Czarnego w każdem mieście, gdzie są drużyny harcerskie.

Ku czci Zawiszy Czarnego — Czarna Lwowska Trzynastka wydała serję pocztówek z podobizną swego Patrona.

W Katowicach odbył się II. Zjazd Walny Oddz. śląsk. Z. H. P. również 25.III. w obecności władz państwowych, Sekretarza Gen. Z. H. P., i przeszło 200 uczestników.

W Radomiu odbył się Zjazd Walny Z. O. Radomskiego w dn. 22.IV. z udziałem delegata G. K. M.

W Łodzi odbyła się 5 i 6 maja odprawa hufcowych chor. Łódzkiej.

W Wilnie odbyła się w dn. 12 i 13 maja odprawa hufcowych i drużynowych chor. Wil. w obecności Naczelnika G. K. M.

Skaut.

Harcerstwo Wielkopolskie uznało „Skauta" lwowskiego za swój organ prasowy.

Harcerstwo Cieszyńskie obchodziło w końcu kwietnia b. r. piętnastolecie swego istnienia.

„Bohaterskie serca" — film z życia skautów francuskich, reżyserji G. Palau, wyświetlany był w Warszawie. Premjera odbyła się 2 maja, z prelekcją dha St. Sedlaczka.

Sztafeta kolarska, zorganizowana przez Chor. Maz. w dniu święta Narodowego — 3 maja — była przyjęta przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W Rio de Janeiro odbyły się uroczystości harcerskie z udziałem h. Stefana Łosia, w związku z dekoracją krzyżem harcerskim Alfonsa Penna Juniora, przewodniczącego skautów brazylijskich.

Kierownictwo Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu weszło w kontakt z N. Z. H. P. w sprawie udziału Harcerstwa w Wystawie w 1929 r.

IV. Walny Zjazd Komitetu Społecznego Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju odbył się 13.IV. W skład Komitetu Sp. P. K. wchodzą i przedstawicielki Z. H. P. w osobach druhen: Uklejskiej i Wołowskiej. Komitet ma dotąd zarejestrowanych 3.378 członkiń ćwiczących na terenie wszystkich D. O. K.

Rosyjska Drużyna Skautowa w Warszawie, założona w kwietniu 1927 r., liczy obecnie 8 zastępów: 42 dziewczynki i 45 chłopców. Drużynowym jest dh. Plescow. Drużyna jest pod protektoratem.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **Sekretarz Redakcji:** Jan MICHALSKI.
Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Telefon 145-54. Konto P. K. O. 536.